

լու համար՝ ինչ որ վեյալքներ հետք առնելով՝
զիշերով կրփանչել քաղաքէն , բայց նոր կտու-
վարիչը շուտով լռեցով՝ անընդմիջաբար բաւա-
կան զորք կըզրկել փախչող կասափարչին հաւելն
ու բանել ասով վերստին քաղաքը կըբերել : Ե.
կաքը յէօթմահիցի՝ ընդհանուր կտուափարչին
կըզրկել որ զստատանը առնուի :

— Լուսարից Մեծու . կայսրը մտնելու 5500
ճէջքն (60 հազար օսմանեան դահեկան) զրկեց
քաղաքս , այս անգի Լուսարից հասանգանցի
շինութեան համար՝ որ յունիս 21ին ստեղծել
հրկիզումենն պրեցաւ : Եւս մարզապետական
շնորհքը մեծ կրփատողութեամբ ընդունե-
լին բոլոր քաղաքիս աւստիայիները :

— Առասանդնուպոլոսի վերջին շողենաւով ի-
մացանք թէ՛ Մարտավից իշխանը իւր սովորական
մարդասիրութեամբ բարեհաճելու է իւր մտնա-
ւոր գանձէն լուսարիս ստակ և պաշտանատար-
ներուն սուած անտականէն ալ բաժնի մը աւ-
նելով քաղաքիս այրած ողորմելիներուն սգ-
նով թիւն զրկելու . որ ընդ ամենն 100 հազար
դահեկան ըլլալով՝ Ա յունիս . Մամուս սելջին ձե-
սօք՝ քաղաքիս մէջ հրկիզելոց օղնելու համար
հաստատուած ընկերութեանը հասու :

— Դրանապէս Ա շողիայի իշխանն ալ բա-
րեհաճելու է իւր մանուար գանձէն 10 հա-
զար դահեկան զրկելու . քաղաքիս ողորմելի հրկի-
զիոց համար :

— Կաև փարիզ մայրաքաղաքին մէջ՝ քաղա-
քիս հրկիզելոց համար ժողովուած ստակը՝ աւ-
պեժմ 16,448 ճրանկ հասնելով՝ (որ օսմանեան

դահեկան՝ 70 հազար կըհասնի) զրկուելու է իւր
միւս հրկիզելոց համար ոչնտութիւն ընելու
հաստատուած ընկերութեանը :

— Լայստանի կողմէն Եկող ճանապարհորդէ
մը՝ հեանեալ ուբափաս թիթ լուրը յեցինք , թէ
Մեծանուն Ա Եւ Սրբազան ամենայն հայոց Աս-
թու զիկոսին շնորհարարութիւնը՝ անցելով ամսոյն
սկիզբները՝ ինկնելով քաղաքը կըբաւարարուի եղեր .
ուստի՝ ինչ որ այս լուրս ստացել է ինչ մինչեւ հի-
մայ՝ Արթին Ա Եւ սրբազանութիւնը հասած պիտի
ըլլայ Եւր սուրբ Կահր :

Լուսարիս առաջափակ պատուական օրագրոյն
248 թուով՝ Սոքէ Լոյս-սուրբէնայ անուն ծած-
կուած ձեւարանը՝ նորէն՝ Կախարչական ուսու-
նչանոց անունով բացուելուն վայրը հրատարա-
կած լուրը , արդարեւ Լայոց ազգիս ցանկալի ա-
ւետիս մը կըբերուի , որի ազգիս ու սուսնախա-
նաց ալ՝ մեծ քաջակրփութեան տակ թէ մը ըլ-
լալուն՝ սարակուսութիւն մը լուսնելը : Այսն
զի նոյն ձեւարանը՝ որ ըստ ամենայնի բարեկար-
գութեամբ անօրինակելով՝ ուսու մնաւոր անձանց
գովելի ինձամբով՝ այն ինչ սասը ամեն լուր շա-
րունակուելու , այսքան քիչ ատենիս մէջ ան-
գամ՝ տեսաւ . ու վայելեց ազգս անոր բարեհաճ
պտուպու , ուստի մեծ յաւատ ակնունելու անկեղ-
կերպ կերպ ապագուսու միջոցներուն և ցանկալի
հետեւանքներուն յաւաքանալու : Եւ յիրաւի պի-
տի պատկուելու ու սիրտի պայծառ հանդիսանալու
ազգիս այս յայտ՝ թէ որ մինչեւ հիմայ շորու-

նտիւր նոյն բարեկարգութեամբ : Լայոց ընդ
հասնալին՝ երբ որ պարագաբար խափանուե-
ցաւ , անշուշտ անպատմելի ցաւով պաշարուե-
ցաւ աղբասիրաց սիրտը : Աւստի ինչ աստիճան
ուբափասութեամբ պիտի լեցուի հիմայ մեր սիր-
տը , և իրքան կրփատողութեամբ դո՛հ պիտի
ըլլանք ամենքս ալ՝ անոր նորէն բացուելուն
վայրը հոգ տանող ապագայի հերանց , մանա-
ւանդ բարեհաճութեամբ աղա՛ Կրիզոր Ա յիշատակ-
քինն . որ այս ատրի՝ Բարձրապատիւ Սոսոսաց
կայսեր որդի Առասանդին մեծ դուքսին հետ կաս-
տանդնուպոլոսի գաղուն քանի մը անգամ աւա-
ջարկելու սպոյն երևելիներուն՝ ձեւարանին շա-
րին հաստատուութեամբ խնամք աննկնելուն հա-
մար , այսու ամենայնիս իւր ազգասէր ընտելու-
թեամբը 100 հազար դահեկան տուաւ ալ խոս-
տացել է , թէ երբ որ ձեւարանը բացուի . նոյն
ստակը իբրև մայր դրամ՝ մշտնջենաւոր մնալով՝
անոր շահը միայն ձեւարանին ճարտուող համար
տրուի :

Յիշեալ լուրեհամար ազգասէր անձին այս
ամենազարմելի առաջարկութիւնը՝ Առասանդնու-
պոլոսի բարձր Սրբազան Ապարիարդին ուսու մնա-
սիրական բաղձանքին համեմատ բլբարով՝ և ազ-
գայեալ Միքաններուն հայրենասիրական եռան-
դը արձարծելով՝ արժանաւոր հոգապետութիւն
մը ի գործ դրուելու և արդէն , ինչպէս որ Լո-
լալոս առաջափակ պատուական օրագրոյն յիշ-
եալ թուոյն մէջ կըբարդացուի : Ա կըբարդուի ու
բուն որ յառաջ սկզբնաւորութեանը համար ի
բարբարակ բարեմայրելու ըլլալու պարտաւոր ընելու

ընկանու քաղաք , և դարձուցանել զԲոյ . և
զհաղարայեա Սանտարից և զայլ յորում , և
ընդ նոսա նահատակի՝ ի նարձ կոչեցեալ տեղոց ,
որ յետոյ ի վերայ նշխարացն շինել կեկեղեցի և
փանք , որ և կայ մինչև յայսօր յԱղբակ ի ճու-
րամերկ գաւտոնի փաշայութեան Ա անայ քաղաքի ,
իսկ արձաթագաւ ալ սրբոյն կայ և այժմ յԱշ-
միածին :

65 Յուզայ թագաւու կամ Օէքեոս , մին յ12 ից ,
քարոզել ի միջագետս և ի մեծն հայս , հանդիպել
Իարթուղիմոսի ի անգոյնն () ինեաց խաչ , ապա
Սրբի քաղաքի Աշտուհեաց նահատակեալ իտպի :

117 Տանն հաղար զիկոսոց հայոց ի խաչի ընկեսեալ
վանն հաստոց նահատակին ի լեռան Լուսարա
կամ Մասիս , որպէս պատմե յայսմաւորքն լու-
սինաց ի 22 յունիս :

151 Իշխանը Սիւնեաց շինել զՍանահատի վանս ի
Ապոցանք , որպէս վանահայր կարգի Ա խիթար ան-
վարդապետ :

197 Ա շողալ թագաւոր շինել զքաղաքն Ա շողալու-
պատ և անոր փոխել զթման : 253 Խոսրով
շինել զքաղաքն Կալբեժ :

257 Օնանի Կրիզոր լուսաւորիչ մեր , զոր յա-
մին 286 շարքարէ Տրդատ և ընկենու ի խոր վե-
րայն Լուսաշատու :

302 Սուրբն Կրիզոր ձեւարանի կաթուղիկոս՝ միտն
զՏրդատ և զպար ազգս հայոց , ձեւարանի զե-
պիսկոսպուս և զքահանայոց , սահմանել զձեռն՝ զտնոս
և զայլ սրբազան տարազութիւնս կեկեղեցայ ,
շինել զսուրբ Եղիշածին (որ վնի ամուս կաթու-

ղիկոսաց դամս 150) և զվանորայոց Զսիփսիմեանց ,
Կաթիանեանց , Կրիզոր և զայլ անթիւս , և այլն ,
և ի միանձնոց ընդ իւր բերելոց սահմանել յազ-
գիս զվանարանի կրփատութիւն , զոր ապա
յանձն առին և անհամարք ի հայոց մինչև յայ-
սօր : Եւ ինչ ձեւարանք մտանաք հնութեանց
հայոց կրփանքն ընդ մեհենայ կոց :

325 Լուսինն ակեղբարական ժողով ի Կիկիայ , ուր
գտանի և Լուսապէտ կաթուղիկոս , և ընրե
զսահմանս և զկանանս նորո ի հայս :

338 Կրիզորիս որդի Ա յունիսի կարգի կաթուղի-
կոս հայոց աղուանից , որում յաջորդեն և այլք
միշտ ձեռնադրեալք ի հայրապետաց մերոց , բայց
այդ կաթուղիկոսութիւն տրուանից՝ զազարեալ
յամին 1818 փոխեցաւ ի մետրապոլիթիւն :

340 Ա յիմանեա կաթուղիկոս ի Սահար պատրիար-
կէն Լուսապէտոյ առնալ զսուրբ Օնէս և զու-
րարութիւնս մո՛ւձանի Արիշիցի մեր :

358 Խոսրով շինել զՂուկն , և անոր փոխել զամուսն
360 Սիւնիոսոս հայ կաթուղիկոս Սիւսապոլոս նստի
պատրիարկ յունայ Ա յուրոք :

367 Կարգին շորք մետրապոլիտը հայոց ի Սիւսա-
պատ , ի Սիւնիոսն , ի Կիկիկոս , և ապա ի
Սիւնիս :

381 Կրիզորդ ակեղբարական ժողով ի Առասանդնու-
պոլոս , ուր գտաւ և մեծն Կրիզոս , և բերեալ
զսահմանս և զկանանս նորա՝ զարդարել զկեկեղեցի
մեր : Իւրացօյն Սահրուժան այրել զամենայն յայն
և սասրի մտանանս ի հայաստան գտնուալ :

390 Կաթուղի ճգնաւոր գտանել զմարմին սուրբ Լու-

սաւորչին , զոր հանգուցանեն ի Սուրբան : Լայոց
արձաթագաւ ալ սրբոյն համարել մինչև յայ-
սօր յԱշմիածին :

406 Լուսինոս հայ Սիւսապոլոսի նստի պատրիարկ
յունայ ի Առասանդնուպոլոս դամս 21 :

407 Սուրբն Սիւրոպ դասնել զյատուկ դիւր հայոց,
որով առաստուծաշուշն և այլ անթիւս մտանաք
ուրբ հարց թարգմանին ի հայ ընդու , պայծա-
րանան եկեղեցիք և գարոցք , սահմանին մաշ-
տոց , ժամայիցք , շարական , տնայոց , և այլն :

428 Աշտուղի թագաւորութիւն հայոց տեւալ
դամս 580 , ազատի առանտօր , և տիրեն կտու-
կալու ի հայոց և յայլ ազգայ :

431 Լորրորդ ակեղբարական ժողով յԱրիւստու , զայոց
զկանանս և զսահմանս աշտուղի թարգմանայոց
բերին առ սուրբն Սահակ մեր :

435 Սուրբն Սահակ ժողովով հերքեալ զաղանդ
նեստորականայ՝ զբէ զթուղիտ հաղորդակցու-
թեանց առ Արտիզ պատրիարկ յունայ :

451 Զորրորդ ակեղբարական ժողով ի Սահակն
ուր ալ կարային դեալ հայրապետը հայոց վանն
պատրիարկին վարդանանց :

452 Լուսինն կաթուղիկոսական Աշմիածնէ փոխադ-
րի ի Կաթիւն , ուր միայ զամս 472 , այսինքն զամ
Տեւան 924 :

480 Կաթուղի նշխարը Լուկիէի առաքելոյն և Կրիզո-
րիսի աղուանից կաթուղիկոսի :

491 Իւրիկն կաթուղիկոս ժողով գումարեալ Աշ-
միածին՝ նախ առաջին հերքել զորրորդ ժողովն
ակեղբարական համարելով զայն նեստորական :

Արքեպիսկոպոսի օրը բարձրագոյն Կոստանդնուպոլսոյ կարգի մարտիք մը հրատարակուեալ է իրանման մէջն փայտը պարտապահան, և բարձր Կիւսանք ճիւղ մեծ տիրութեանց պետականներուն բրած ինքիքնեալն սրտատարանը ստուգելու արտաքին իրաւունքով և անդորրութիւնը և խաչապատիւներ իմաստարարիւ են նոյն կողմերը (Վանսեան ուրիշ նահանգներուն պէս :

Կարճրա . մեծ ծովագետին քիւսեան և քիւսեան օրը Վանսեան անուն գաղղիական քիւսեան շրջանաւոր քիւսեան, որ Օգոստոսիան Սուլթանին կողմանէ նաւուն հրամանատար Պ. Պրանկն շնորհակալ ըլլալու համար՝ որ փութուս . Վեշիա փառայն մարտարարքս բերաւ . վերադրեալ քիւսեանին յանձնուած էր Սեւա . Ապսեր՝ նաւուն հրամանատարին և ուրիշ պաշտօնատարներուն շնորհած գանձազան պատուական ընծայները ստուգուած արժեք մեծ երախտագիտութեամբ ընդունեցին գանձեր :

Սեւա . Հաճի Վեշիա փառայն՝ որ մտաւ Պատմայի կառավարիչ անուանեցաւ, փառական օրը մեկնելու է իւր պաշտօնը վարելու :

Վանսեայ . Երբ արտաքին Վարսիա Սերպի կողման աշակերտ մը հնգետաւան ամառայն նոյն պարտան ստորութեան համար իւր բնակարանը երկնայազմ թիւնուորիքով գնորդ մեծուս, և տար պատմաւոր իւր ըլլալու մարդ մը չի կրցու ընտելալ :

- 307 Ալազան մամբիկնեան ի հիմանց նորագէ գեղեկացին և զմանս Վլադիմիր, ուր կարգէ վանձհայր զՎալար փարպեցի :
- 327 Կերսէս կաթողիկոս ի ժողովն Վանսեայ երկրորդ անգամ հերթը զըրրորդ ժողովն տեղեկական, համարելով զայն նեաւորական :
- 332 Կերակոս ճգնաւոր գտանէ զՆիսարս թաղեալ տապալիչին և Վանսեայ կուսին, յորոց վերայ շինի եկեղեցի և վանք :
- 339 Աղգեսիա յայտնի պատկերն Վերսուտի աւ Վարար, որ ապա յամեն ՅԱՎ փոխադրի ի Սոսանդուպոլսոյ, և յետ ժամանակաց անտի և սփոխի ի Հալապ, ուր և կայ՝ որպէս տի՛ մինչև ըստօր :
- 352 Վանսեայ տարնեցի՝ հրամանաւ Սոսանդուպոլսոյ կաթողիկոսի յորինէ զնոր սամար, և սկսանի նոր թուական հայոց :
- 353 Հինգերորդ տեղեկական ժողով ի Սոսանդուպոլսոյ, յորում և պիտեպարս հայոց միութեան հաւատով ընդ յոյնս :
- 354 Սորիկ պարսեքն Սարգիստ հայ օջտանեցի՝ նստի աւաղն հայազգի կայսր յունաց ի Սոսանդուպոլսոյ զամս 20 :
- 360 Սոսանդուպոլսոյ թաղեալն ի հայոց վանք բանի հաւատաց և կաթողիկոսը նոցա ոչ ևս ի հայապետաց մերոց անուն զձեռնադրութիւն, զոր ի սկզբունէ քրիստոնէութեան իւրեանց մինչև ըստ վայր առեալ էին զամս իւր 300 :
- 366 Վարսիա կաթողիկոս ի ժողովն Վանսեայ երրորդ անգամ մերժէ զըրրորդ ժողովն տեղեկական և զամենայն զորոց անուն զըրրորդ ժողովն տեղեկական և զամենայն զորոց անուն զըրրորդ ժողովն տեղեկական :

ՈՒՍԻՍԻԷ

Սոսանդուպոլսոյ օրը մեծ կրկնութեամբ ի թե սոսանդուպոլսոյ հրկիւղութիւն մը Սոսանդուպոլսոյ քաղաքին մեծ մտք, որ Սոսանդուպոլսոյ նահանգին մէջ և՛ անկը պարտապահան է, և և՛ Վարսիա հարիւր երեսուն տուն և փայտաշէն եկեղեցի մը կրակին սրս կղեր են :

Վարսիա այս հրկիւղութեան կրած փառք՝ երկու միլիոն ֆրանկ կը հասնի, այսու ամենայնիւ բարեբաղդաբար մարդ մը չի կորսուելու :

ԳԵՂՂԻԷ

Փարիզ 27 Կոստանդնուպոլսոյ օրը Վերջին թիւնէն ետքը փոփոխութիւն մը ընդունեց . Ներքինի տաճար լուսնին ալ նշանակելու շահ հարկաւոր ըն, Վարսիա Վարսիի համար՝ անմար կ'ըսեն թէ կրպարատուի եղեր շարունակ գողցիցաց զօրերուն զրոյ յարմարեալ գարանով մը, և սրբիները կ'ըսեն թէ միայն ունի ի յեր Վարսիաները ապրտամբել տարու՝ գաղղիաց կառավարութեան դէմ :

Վանի մը ամիս յատալ, ինչպէս որ օրագրոյս միջոցով ծանուցեր ենք, Սոսանդուպոլսոյ կառավարութիւնը գաղանարար բոլոր ստարականները որչափ ժամանակէ հետէ նոյն կողմը գողթական զնացեր էին, իրենց երկրէն թշնամութեամբ գարս ըրեր են, ուստի և այն ժամանակը թէ Վարսիացիները և թէ Վարսիացիները միտքան նաւեր զրկելին այս երկրէս զէմ, բայց իրենց զարքի զրոծ միջոցները անբուական ըլլալով, այն նաւատիները որ ցամաքը ելան արիւարթ թշնամոյն զէմ՝ պատերազմեցն են :

- 597 ի Սոսանդուպոլսոյ գաւառի ժողով կաթողիկոսաց հայոց և յունաց, ուր հոյք երկրորդ անգամ միտքանին հաւատով ընդ յոյնս :
- 618 Սոսանդուպոլսոյ կաթողիկոս նորագէ Վլադիմիր և զեկեղեցին Հոսիսիանայ և Վարսիանայ, և յորինէ զարական նոցա :
- 628 ի Վարսիա գաւառի ժողով յունաց և հայոց առ լայն կաթողիկոսի, յորում հայք երրորդ անգամ միտքանին հաւատով ընդ յոյնս :
- 640 Կերսէս կաթողիկոս շինէ զեկեղեցի և զվանս ի վերայ Սոսանդուպոլսոյ Վարսիայի Վարսիայի :
- 645 ի ժողովն Վանսեայ կաթողիկոս զըրրորդ անգամ մերժէ զըրրորդ ժողովն տեղեկական :
- 647 ի գաղղի Սոսանդուպոլսոյ կայսր յունաց ի Վանսեայ կաթողիկոս և կաթողիկոսը հայոց չորրորդ անգամ միտքանին հաւատով ընդ յոյնս :
- 651 Հոսիսիանայ վարդապետ տեղապահ Վերսեօի կաթողիկոսի ի ժողովն Սոսանդուպոլսոյ հինգերորդ անգամ մերժէ զըրրորդ ժողովն տեղեկական :
- 653 Սարս խոյն վարսեայ յայտնի թուրքի ճիւղաւորին, և կարգի տն վարսեայ իրաքին :
- 680 Սոսանդուպոլսոյ տեղեկական ժողով ի Սոսանդուպոլսոյ, ուր կաթողիկոսը հայոց հինգերորդ անգամ միտքանին ընդ յոյնս ի հաւատով :
- 706 Սոսանդուպոլսոյ ի 800 իշխանս հայոց հրով նահապետի յեկեղեցոյ Վարսիանայ, և զ400 իշխանս յեկեղեցոյ Սոսանդուպոլսոյ քաղաքի :
- 728 Կերսէս պատրիարկ յունաց գրէ թուրքի

քը և ինչամանչն մեկ գրոցալը անեկէն ետե պարտապահան ստանց յաղթութիւն մը ընելու զէնք ի իրենց նաւերը յետ գտանալ մեկ շաա փրաւարտուներով և բաւական զօրք ալ կորսնցունեցով :

Վարսիա զժրագր լուրք՝ Վարսիայի կառավարութեանը յեղով, որոշեց որ մեկ շաա պատարագան հան նաւեր դէպ ի Սոսանդուպոլսոյ կողմէն, և Վարսիայի միտքանութեամբ նոյն երկրի կառավարութեանին իրենց զօրերուն կորստան փոխարէն հաւատարմութեանը իրենց հոստոնիները սրտածու թիւն ունեւալու են նոյն երկրին մէջ տնտեսք ստացունքի տեր ըլլալ, ազաա առեալու և նաւորիութիւն ընել՝ նոյն կառավարութեան ծովեղերեայ քաղաքներուն հետ :

ՀՈՒՍԻՎ

Սոսանդուպոլսոյ անցեալ ամսոյն վերջերը եկած լուրերը կը հաստատեն թէ Սոսանդուպոլսոյ հրդարաններուն մէջ՝ բաւական ժամանակէ հետէ եղած միջք՝ երկու կողմի հաճութեամբ և խաղաղութեամբ վերջացիւ և մտերս, հետեւեալ կերպով : Վարսիան Սոսանդուպոլսոյ կառավարութիւնը բարեհաճեր է հրաման ստուգել Սոսանդուպոլսոյ զանաւոր Հոսիսիանայ եկեղեցականները իրենց արժանապարտածութեանին ազատութեան վարին, միայն իրենց հոգեարական պաշտօնին համեմատ, որպէս զի և հոսիսիանայ եկեղեցիներն ալ պարս մեան, և անոնց դէմ եղած նեղս թիւնները արդեւ ի : Վարսիան Հոսիսիանայ ամեն կը խոստանայ ամեն կերպով հոգ տունելու որ Սոսանդուպոլսոյ մէջ նոյն կառավարութեան դէմ ինչ կառավարութիւն մը որ ըլլայ՝ ամենին լուսնական եկեղեցին ու անոր եկեղեցականները մասնակից չըլլան : Վարսիայի ստոր կ'երեւոյ և

- յորրորդանց առ հայս փոսն միտքանութեան հաւատաց :
- 749 Սարսիա կին Սոսանդուպոլսոյ կայսրի առեղն կայսրս հի յունաց ի հայոց :
- 787 Սոսանդուպոլսոյ տեղեկական ժողով ի Վանսեայ, ուր կաթողիկոսը հայոց վեցերորդ անգամ միտքանին հաւատով ընդ յոյնս :
- 788 Սարսիա կին Սոսանդուպոլսոյ կայսրի երկրորդ կայսրուհի յունաց յազգէ հայոց :
- 813 Լեոն արքայունի՝ երկրորդ հայազգի կայսր յունաց և կին նորա թիւնդուպոլսոյ կաթողիկոսը հայազգի կայսրուհի :
- 854 Օստրախ կաթողիկոս ի մի և նոյն սուսը ձեռնադրի ստրկաւոր, քահանայ, կաթողիկոս, և կաթողիկոս :
- 859 Սոսանդուպոլսոյ մարզպանաց տեղալ զամս 430 աստանոյ գողարի, և սկսանի թաղաւորութիւն Սոսանդուպոլսոյ :
- 862 ի ժողովն Վարսիայի Օստրախ կաթողիկոս և Վարսիա մեծ իշխան բաղնուլեւանի կաթողիկոսաց կոթմերոյ անգամ միտքանին հաւատով ընդ յոյնս, յորորդանոց փոս պատրիարկին յունաց և Սոսանդուպոլսոյ Վանսեայ :
- 867 Սոսիկ արշակունի նախ երրորդ հայազգի կայսր յունաց ի Սոսանդուպոլսոյ, զամս 19 :
- 874 Սոսանդուպոլսոյ տեղեկական և զվանս ի Սոսանդուպոլսոյ :

Սոսանդուպոլսոյ կաթողիկոս Սոսանդուպոլսոյ :

ՅՈՒՆԵՍԿՆԵ

կրօնն թէ՛ Աւարիոյ խաղաղասիրութիւնը՝ շատ օգնէր և այս վեճին լըմբնապոն :

— Առօրինայ սուրբ ժողովրդը հիմայ վաճառուն կարգինայէ կը բողոքանայ, որոնց մէջը ճնշը խաղաղութիւն, երկուքը գող զիպցի, մէկը աւարիացի, որ է Շփարիցիներէն իշխանը, և մէկը պէղծիպոցի : Սուրբ ժողովրդին ամենէն առաջին անգամը՝ Օրբի-զոնի կարգիմայն է, որ 1804 ամին Պիտտօֆմնբորդ փափկն սոյս աստիճանին հասաւ, և ժողովրդին ամենէն ծագկտահտակ անգամը Շփարիցիպէրի կարգիմայն է, որ 1809 ամին Ս յիկնա ծնած է և հետեւարար Յն ամեայ է : Այս կարգինայներուն մէջ՝ երկուքը Պիտտօֆմնբորդ փափկը բերեւ է, երկուն՝ Վիսն երկուստաները, և Յ1 հարսը՝ Վրիզոր երկուստանները հիմաւորան Սրտազան փափկը կարգիմայրեր է :

ՉԻՆՍԿՆԵ

Ինչո՞ւ անուն անդ զիարէն օրացիքը յետագայ յըկարագրութիւնը կ'ընէ Պոս չի՞ն փու Չինաստանի քաղաքին վրայք, որ օտար աղլաց հետ առևտուրը ընելու արտօնութիւն ունեցող Չինաստանի հինոյ նաւահանդիտաներուն մէկն է :

Պոս—չի՞ն—փու քաղաքը գեղեցիկ և կանոնաւոր ձև մը ունի, փողոցները ուղղակի և քառանկիւնի են և շատ փայլուն շէրք ունին : Ինչակիւնը որ 6,000,000ի կը համարին շատ հարապէս և կանոնաւոր մարդիկ են, ժամառանայները և միմեքանոցները ապրանքով յեցուն են, անոնց սեւիկըը շատ աչկի է և ներքին կողմերուն հետ ընդարձակ առևտուր մը ունենալը կը յայտնեն :

Այս քաղաքը՝ ժամերը Վիկար անուն անդդիտոցի մէծ պորագետը գնացած ստենը՝ փոխարքային կողմնէն շատ բարեկամօրէն հիւրընկալութիւն մը տեսաւ : փոխարքայն քանի մը ժամաւարէն զրկեց Վիկարիական կղն անուն պատերազմական նաւուն մէջ՝ անդդիտոցի պաշտօնատարին գալուստը շնորհատրելու և ցամաքը հրաւիրելու զանի : Վիկարի պորագետը այս հիւրընկալութիւնս վրայ ցամաքը ելաւ և մեծ անկեղծութեամբ իր պաշտօնատարներուն հետ փութարքայէն հիւրընկալուեցաւ : Այս խտակցութեանս մէջ նշանակիւր արժանաւոր քանի մը բաներ անցաւ որ Չինացի պաշտօնատարներուն եղակուն զնազըը կը ցուցնեն :

Փոփոխակի սովորական քաղաքապարտ իրենները՝ և երկար տանն խտակցութիւն մը ընելէն ետքը, փոխարքայն Վիկարի պորագետին ծանոց թէ՛ մերձակայ սննտիկը նախածաշկի մը պատրաստում է անոր, և հետը եղած պաշտօնատարներուն համար, բայց կը ցուէր թէ ինքը չէր կրնար մասնակից ըլլալը, վասնզի Չինացուց արքանի սովորութիւնը հրաման չէր տար որ բարձր պաշտօնատար մը՝ օտար պաշտօնատարներուն եղած սեղանը նստի :

Պ. Տ. Վիկարը փութով մը ըսաւ անոր թէ՛ Ալարոպոյս մէջ Վիկարի պորագետ մը կընայ թարաւորներու հետ անգամ սեղան նստի : Ս կը ընդգետ քաղաքի անդդիտոցի պորագետը իմացոց իր միտքը թէ՛ պիտի չընդունէ փոխարքային մատուցած հիւրընկալութիւնը՝ մինչև որ անկեղջ չի զննակ իր հետ սեղանակից ըլլայու : ուստի ամբարտաւան թախարը կամայ ակամայ խնամահեցաւ իր փոխարքայը հիւրին հետ սեղանը նստելու :

Վիկար 8 զեկտեմբեր : Վիկն մարդ՝ խորհրդարաններուն բայտելուն անհամբերութեամբ կրտաւեն և կ'ըսուի թէ՛ երկուշարթի օրը ամառըս 10ին բացուելու է, այս պատճառաւ գործուար պաշտօնատարները և անոնց հակառակ կողմերը պէտք եղած միջոցները զարմի կրկնեն իրենց յայտնութիւնը պատար ստուգելու համար, և կ'ըսուի թէ խորհրդարանի նախագահութեան վրայ բնաւ և առջին վիճարտութիւնը այսու ամենայիւ որ կողմը յայտնող ըլլալու է զեւ չի զիտոյի : Սենա . Թագաւորը խորհրդարանը բացուելուն երկրիս արտաութեան և արտաքին տերութեանց հետ ունեցած հարաբերակցութեան վայրը՝ ինչպէս խտակցած համար շատերը հետարքիս են գիտնալու :

Արտաքի կարգի սուրհանդակ մը հասաւ այստեղ այս շաբաթ՝ Իտալիայի Վալերո քաղաքին, որ Սենա . Վիկարայս կայսեր նամակները բերաւ Սուրիոյ էտրուստանի զեպան Պ. Իերսիանին, այս տասնին անգամն է որ՝ Սենա . Սուրիոյ կայսրը իւր ծախարարութեան մէջ էտրուստան նամակի գրեց, որով կը ծանուցանէ իւր գետնումին թէ՛ յայտնութիւնը Վիկարային եղած ծանոթութեանց համար և Վիկարի էտրուստանի գետան Պ. Իտալիոյ Վիտորիո հետ միտան վարուի :

Վոլոգդիկները թէ քանի մը ժամանակ է զիջ մը դարձրէր էր, այս օրերս կրկին սկսեց կը լսենք նոսն թէ ծախարարաւորներ ալ՝ էտրուստան կը վերելուն զեմ արեւմտան յոնաստանի կողմերը երկեր են :

ԱՌՔԻՏՔԱՆԻ ԵՌԻՎԱՆԻ

Իշխր . 21 Վեկտեմբեր :

Այս գտնակնից օրոտան մէջ սաղաթա տակապարտ անարթութեան մէջ է, և ընդհանրապէս ըսելով՝ թէ ներքին և թէ արտաքին ուղղութիւնը Ռուսութեան վեճին մէջ են, մայն այս օրերս քանի մը քեսակ ուղղութիւնին վրայ մը փոխարտանութեաններ էլան, և անսեղ ալ իւր քանով, որոնց մէջ քանի մը փոխարտանութեամբ (պէլից) : Ս տուն զէ Ալարոպոյսին եկող շտաբներէն շարունակ անպակտ լրացի իր լսուի տակապարտ վրայտ : Այսու ամենայնիւ մեր ներքին իրքին տալուները՝ ուղղութիւններուն վեճից լայն վեճա :

Ղեկնի . Բոյլ է, այս օրերս Բառասկան սարանտ վանաւորացու հիւրան 42—42 1/2 քանակներ, որ մէկ մարդ կանկի պրամով և մէկ ձան ալ շարժուի թիւնիակի պատլ :

Արիւն . նայելու Բոյլ է, Բայց քանի մը սաղաթ վանաւորացու, չիքին՝ այսին 250 քրամը 182 քանակներ, ինչ օր քանակներ :

Շաշուց (տոտոս) . ինչ մը կապուի, այս օրերս Բառասկան սարանտ վանաւորացու, թիւն 37—38 քանակներ, Բայց շատ ուղղութիւն զէ կայ քաղաքին մէջ :

Տարն (եւս պըլա) . այս սարանտ ալ այս օրերս սկից ինչ մը սաղաթ Բայց շատ վեճերով, ինչպէս որ երեկ Բառասկան սարանտ վանաւորացու, զիտիցն քեսակներ զանապարտ 310 քանակներ, և կ'երթէր «Վայանցի քեսակներ զանապարտ 300 քանակներ :

Ալարի կալին (խաղաղար), Բոսքը, Բառասկան և այլն . այս սարանտները մեծոյ մեծ Բառասկան վեճին մէջ են, և այս օրերս անկեղջ փոխարտանութեան մը լայնալով՝ զիտերն ալ մայն անտան են, Բայց ինչ յոտաստանի որ ինչ օրին էպես յալու էրեւոյն ինչ ցաղաւան :

Պոստանդուպոլիս 14 Վեկտեմբեր :

Ալարոպոյսի վերջին լրացնան ինչո՞ւ արժեքայն տակապարտ Բառասկան վեճ մը, և մայն Ալարոպոյսին և Վիկարի նամար քանի մը նոս քրեան և քանի մը քաղաքին : այսու ամենայնիւ սարանտի քեղեքու լուստակու քանի մը ինչ ցաղաւան :

Շաշուց . այս շաբաթ այս սարանտ վեճ ինչ կ'արժուի, և լայնապարտ քեսակներ Բառասկան վեճա տակապարտ 275—285 քանակներ զանապարտ :

Վայն . զիտերը օրէ օր ինչ քանակներ և քանակներ փոխարտանութեաններ ինչպէս, և կ'ըսուի սարանտներ մը 550—560 քանակներ և 100 կեղան Ալարոպոյսի քեսակներ :

Սեպտա . Ալարոպոյսի վերջին անպակտ լրացնան ինչո՞ւ սարանտ Բառասկան և անկեղջ փոխարտանութեան մը լայնալով, Պոստասկան քեսակներ՝ Պարսկաստանի փոխարտանտ ալ անկեղջ վանաւոր մը լայնալով, որուն վեճ ալ անտանտ մայն՝ 160—165 քանակներ է կ'ըսուի :

Փոխարտան և Վիկարի թիւն

Իշխր . 21 Վեկտեմբեր :

Table with 2 columns: Item name and quantity. Includes items like Լճարա, Սարսիկա, Թարսա, Սիւնա, Ղեկնի, Արիւն, Շաշուց, Փարիզ, and Պոստանդուպոլիս հարիւրին մեկուկէս և բանիւրա ձուն կրկն օրուան համար :

Պոլիս . 14 Վեկտեմբեր :

Table with 2 columns: Item name and quantity. Includes items like Լճարա, Իրկ ամիս ժամանակա, Սարսիկա, Թարսա, Սիւնա, Իրիտիո, Մատարաւ, and Ղեկնի :

ԻՏՊԵՐԱՆԻ ԱՐԿԵՆՈՒՅԵՑ ԸՈՒՄԻՆԻՍԿԱՆ

ԻՏՊԵՐԱՆԻ ԱՐԿԵՆՈՒՅԵՑ ԸՈՒՄԻՆԻՍԿԱՆ

Vertical text on the right edge of the page, likely a page number or reference.